

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 10 Ιανουαρίου 2019

Για την καλύτερη καταπολέμηση της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι απαραίτητη η μεταρρύθμιση της σχετικής πολιτικής, εκτιμούν οι ελεγκτές της ΕΕ

Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ΕΕ πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της απάτης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει τα ηνία της προσπάθειας αυτής και να επανεξετάσει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), δεδομένου ότι το ισχύον σύστημα διερεύνησης περιπτώσεων απάτης εμφανίζει εγγενείς αδυναμίες. Επί του παρόντος η Επιτροπή δεν διαθέτει πλήρη ενημέρωση σχετικά με την κλίμακα, τη φύση και τα αίτια της απάτης, κάτι που αποτελεί πρόσκομμα για την αποτελεσματική πρόληψη της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ, επισημαίνουν οι ελεγκτές.

Η απάτη αποτελεί σύνθετο και λανθάνον φαινόμενο και, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από την απάτη, που αποτελεί βασική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, απαιτούνται εκτεταμένες και συστηματικές προσπάθειες. Οι ελεγκτές εξέτασαν αν η Επιτροπή διαχειρίζεται ορθά τον κίνδυνο εμφάνισης περιπτώσεων απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ειδικότερα, ανέλυσαν τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με την κλίμακα, τη φύση και τα αίτια της απάτης κατά την εκτέλεση των δαπανών της ΕΕ. Ακόμη, εξέτασαν την αποτελεσματικότητα του στρατηγικού πλαισίου της Επιτροπής για τη διαχείριση του σχετικού κινδύνου, καθώς και σε ποιον βαθμό οι διοικητικές έρευνες της OLAF οδηγούν σε άσκηση διώξεων και ανακτήσεις.

Διαπίστωσαν ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει πλήρη και συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με το επίπεδο της διαπιστωθείσας απάτης κατά την εκτέλεση των δαπανών της ΕΕ. Επιπλέον, δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει εκτίμηση όσον αφορά τις μη εντοπιζόμενες περιπτώσεις απάτης ούτε έχει αναλύσει λεπτομερώς τα αίτια διάπραξης απάτης από ορισμένους οικονομικούς φορείς. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, αυτή η έλλειψη στοιχείων περιορίζει την πρακτική αξία και την

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

αποτελεσματικότητα των σχεδίων της Επιτροπής για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από την απάτη.

«Επτά στους δέκα πολίτες της ΕΕ θεωρούν ότι το φαινόμενο της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι μάλλον συχνό, ακόμη και αν η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Δυστυχώς, μέχρι στιγμής, οι δραστηριότητες για την καταπολέμηση της απάτης είναι ανεπαρκείς», δήλωσε ο Juhan Parts, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Είναι καιρός για δράση: η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει ένα αποτελεσματικό σύστημα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αποτροπή της απάτης. Η μεταρρύθμιση της OLAF θα αποτελέσει τη λυδία λίθο της δέσμευσης της Επιτροπής να καταπολεμήσει το φαινόμενο της απάτης.»

Οι ελεγκτές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το ισχύον σύστημα είναι χρονοβόρο, καθώς προηγείται η διοικητική διερεύνηση της υπόθεσης που εγείρει υπόνοιες απάτης από την OLAF και έπεται ποινική διερεύνηση σε εθνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να μειώνονται οι πιθανότητες δικαστικής δίωξης. Κατά μέσο όρο, μόλις σε 17 υποθέσεις ετησίως, ήτοι σε λιγότερο από το ήμισυ των υποθέσεων, οι συστάσεις που διατυπώνει η OLAF οδηγούν στη δίωξη υπόπτων για απάτη. Επιπροσθέτως, οι ελεγκτές υπογραμμίζουν ότι οι τελικές εκθέσεις της OLAF σε ορισμένες περιπτώσεις δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να χρησιμεύσουν ως βάση για την κίνηση της διαδικασίας ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ενωσιακών κονδυλίων. Κατά το διάστημα 2012-2016, μόλις το 15 % περίπου του συνολικού ποσού που αντιστοιχεί στις συστάσεις της OLAF ανακτήθηκε πράγματι.

Οι ελεγκτές θεωρούν θετικό βήμα τη συγκρότηση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO), αλλά προειδοποιούν ότι ο ισχύων κανονισμός ενέχει πολλούς κινδύνους. Ένα από τα πολλά προβλήματα που επισημαίνουν αφορά τον εντοπισμό και τη διερεύνηση, που θα πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο από τις εθνικές αρχές. Εντούτοις, ο κανονισμός δεν προβλέπει κάποιον μηχανισμό διά του οποίου η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα μπορεί να παρακινεί τις αρχές των κρατών μελών να διαθέτουν τους πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση των προληπτικών εργασιών που απαιτούνται για τη διερεύνηση κρουσμάτων απάτης κατά την εκτέλεση των δαπανών της ΕΕ.

Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης για την καταπολέμηση της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, οι ελεγκτές συνιστούν στην Επιτροπή τα εξής:

- να θέσει σε εφαρμογή ένα αξιόπιστο σύστημα αναφοράς και μέτρησης των κρουσμάτων απάτης, το οποίο θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κλίμακα, τη φύση και τα βασικά αίτια της απάτης·
- να διασφαλίσει ότι η διαχείριση του κινδύνου απάτης και η πρόληψη της απάτης θα αναφέρονται ρητά ως μέρος του χαρτοφυλακίου κάποιου Επιτρόπου και να εγκρίνει νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, βάσει διεξοδικής ανάλυσης των σχετικών κινδύνων·
- να εντείνει τις δραστηριότητές της που αποσκοπούν στην πρόληψη της απάτης και να ενισχύσει τα σχετικά εργαλεία· και
- να επανεξετάσει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της OLAF σε συνάρτηση με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και να προτείνει την ανάθεση στην OLAF στρατηγικού και εποπτικού ρόλου στο πλαίσιο της ενωσιακής δράσης για την καταπολέμηση της απάτης.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Ως απάτη νοείται κάθε εκ προθέσεως πράξη ή παράλειψη που αποσκοπεί στην εξαπάτηση και έχει ως αποτέλεσμα ζημία για το θύμα και κέρδος για τον δράστη. Η απάτη εις βάρος δημόσιων πόρων συνδέεται συχνά με υποθέσεις διαφθοράς. Ως διαφθορά νοείται, κατά κανόνα, κάθε πράξη ή παράλειψη που συνιστά κατάχρηση εξουσίας ή αποσκοπεί στην κατάχρηση εξουσίας, για τον προσπορισμό αδικαιολόγητου οφέλους.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη επιμερίζονται την ευθύνη για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από την απάτη και τη διαφθορά. Επί του παρόντος, ο κύριος φορέας καταπολέμησης της απάτης σε επίπεδο ΕΕ είναι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Συμβάλλει στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης και διεξάγει διοικητικές έρευνες σε σχέση με υποθέσεις απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Εντός του 2020 θα αρχίσει να λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO), με εξουσίες δίωξης εγκλημάτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σε 22 κράτη μέλη.

Στις 22 Νοεμβρίου 2018, το ΕΕΣ δημοσίευσε επίσης γνώμη σχετικά με την προτεινόμενη μεταρρύθμιση της OLAF όσον αφορά τη συνεργασία της με τη μελλοντική Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της. Παράλληλα, δημοσιεύθηκε επίσης γνώμη σχετικά με τα σχέδια για το επόμενο πρόγραμμα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται. Το υψηλό αυτό ποσοστό αποδοχής τους αποδεικνύει τον θετικό αντίκτυπο του έργου μας στους πολίτες της ΕΕ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 01/2019 με τίτλο «Καταπολέμηση της απάτης κατά την εκτέλεση των δαπανών της ΕΕ: ανάγκη λήψης μέτρων» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.